

Sosyal medya, sosyal statünüzü yansıtıyor

22.07.2012

Yrd. Doç. Dr. Metin Ersoy / Havadis Gazetesi

Sosyal medya deyip geçmeyin. Kişiler artık sosyal statülerini ve egolarını sosyal medyanın farklı formatları üzerinden çevresine göstermeye çalışıyor.

Son yıllarda teknolojinin günlük yaşamımıza daha fazla girmesiyle birlikte hayat tarzımız da bundan etkileniyor. Bu gelişmelerin başında çağın buluşu olarak da nitelendirilen İnternet geliyor. İnternet ile birlikte artan sosyal paylaşım, haber, oyun ve kumar siteleri hayatımızdan önemli bir zamanı alıp götürüyor. Zaman ve mekân kurgusunu unuttuğumuz bu sanal âlemde vakit geçirmek artık günlük bir ihtiyaç gibi. Kıbrıs kültüründe nasıl ki kahve içmeden güne başlayamıyoruz, buna artık İnternet’i de ekleyebiliriz. İnternet olmadan geçirdiğimiz zamanlar sanki de kayıp zamanmış gibi algılar olduk. Özellikle sosyal paylaşım siteleri üzerinden günün her saati yaptıklarını paylaşan bireyler, bunu yapmadıkları zaman kendilerinde bir boşluk hissediyorlar. Yazıya her ne kadar da İnternet üzerinden genel bir giriş yapmış olsam da esas konumuz “sosyal medya” ve bu kavramla ilgili detaylar.

“Sosyal ağlar”

İletişim fakültelerinde verilen derslerde son yıllarda özellikle online gazetecilik anlayışının gelişmesiyle birlikte, İnternet toplu iletişim araçları arasında yerini almış durumdadır. Ayrıca artan haber siteleri de İnternet’in insanları etkileyebilen bir medya aracı olduğu tezini destekler niteliktedir. Tüm bunlarla birlikte, son yıllarda “sosyal medya” söylemini yayın bir şekilde duymaya başlıyoruz. Geline nokta; birçok iletişim fakültesi bu konuya ciddi önem vererek, müfredatlarına sosyal medya ile ilgili dersler koydular. Fakülteler bu alanda artan talebi karşılamak için gayret gösteriyorlar. Antony Mayfield’in 2008 yılında hazırladığı elektronik kitap, sosyal medya alanında bizlere yol gösterici olabilir. Adını sıklıkla duyduğumuz sosyal medyanın ne olduğunu araştırdığımızda karşımıza bazı

özellikleri çıkıyor. Bu özelliklere göz attığımızda en başında “sosyal ağlar” geliyor. Sosyal ağların en bilinenleri; Facebook, Myspace ve Bebo oluyor. Temel özellikleri, kişisel bir sayfanızın olması, arkadaşlarınızla iletişim kurmanız, fotoğraf, görüntü ve görüşlerinizi paylaşabilmenizdir.

2 milyondan fazla makale

Sosyal medyanın bir diğer formu ise “blog” dediğimiz web günlükleridir. Aynen günlük tutar gibi, kişi dilediği görüntüyü, fotoğrafı ve yazıları burada paylaşabiliyor. Arşiv özelliği sayesinde tam bir günlük gibi işlem görüyor. En yeni bilgiler ve fotoğraflar günlüğün en tepesinde yer alıyor. Blogger veya Wordpress blogları ücretsiz olarak hizmet veren “blog” örneklerini teşkil ederler. İngilizce dilinde “Wiki” olarak isimlendirilen sosyal medya forumları ise, ansiklopedik bilgiler, dokümanlar ve veritabanı sunuyor. Ayrıca kullanıcılar bu bilgileri değiştirebiliyor veya ekleme yapabiliyorlar. En bilinenleri ise Wikipedia’dır. Sadece İngilizce dilinde 2 milyondan fazla makale olduğu tahmin ediliyor. Diğer dilleri saymıyorum bile. “Podcast” (Oynatıcı Yayın Aboneliği) kategorisi de yine sosyal medya forumları arasında gösteriliyor. Böylece dijital medya dosyalarının (müzik, film vb.) taşınabilir cihazlarda veya bilgisayarlarda kullanılabiliriz. Wikipedia.org sitesi “Podcast” kelimesini şöyle açıklıyor: “Terim Apple’ın ürettiği taşınabilir müzik çalar iPod’un, adındaki pod ve İngilizcede ‘yayın’ anlamına gelen ‘broadcast’ sözcüğünün cast kısmı alınarak türetilmiştir” (<http://tr.wikipedia.org/wiki/Podcast>). Abonelik sistemine dayanan bu sosyal medya formunda örneğin şarkıları cihazınıza indirebilmek için belirli bir ücret ödemek zorunda kalıyorsunuz. En bilineni ise Apple firmasının geliştirdiği “itunes” programıdır.

Forumlar, sorun çözme ve paylaşma alanı

Sosyal medyayı konuşurken forumlardan bahsetmemek haksızlık olurdu. Forumlar, aslında sosyal medya kavramından daha eski bir oluşumdur. Forumlar sayesinde kullanıcılar farklı ülkelerden katılımcılarla özellikli konularda ve ilgi alanlarıyla ilgili konuşabiliyor, tartışabiliyor ve sorunlarına çözüm bulabiliyor. Örneğin, bilgisayarda yaşadığınız bir problemle ilgili forumlarda size yardımcı olabilecek kişilere rastlayabilirsiniz. Forumların sanal topluluğun güçlü bir sorun çözme ve

paylaşma alanı olduğunu dile getirmeliyiz. İçerik toplulukları (content communities) dediğimiz bir başka sosyal medya oluşumlarında ise katılımcılar özellikli konularda (örneğin: Fotoğraf) paylaşımlarda bulunuyor. Fotoğrafta Flickr, videolarda ise Youtube gibi sosyal medya siteleri, içerik topluluklarına örnek teşkil ederler. Sosyal medya içerisinde sayabileceğimiz bir başka forum ise: “Microblogging”. Yukarıda bahsettiğimiz “blog” yani web günlüklerine göre daha dar bir formattan bahsediyoruz. Paylaşabileceğiniz içerikler kısıtlanmış ve kısa olabiliyor. Genellikle mobil telefonlarda uygulamaları mevcut olan mikrobloglara en ciddi örnek: Twitter, Tumblr, Friendfeed ve Quora. Kullanıcı sayısı günden güne artan bu tarz sosyal medya formatları, hızlı ve kısa mesaj formatı sayesinde ilgi görüyor.

“Çoğu zarar, azı karar”

Çok fazla teknik detay vererek aklınızı karıştırmak ve bilgiye boğma niyetinde değilim. Günlük yaşamımızın bir parçası olmuş olan sosyal medyaya daha detaylı baktığımızda içeriği zannedildiğinden daha yoğun ve dolu dolu bir yapıya sahip olduğu görünüyor. Sosyal medya denildiğinde aklımıza ilk gelen Facebook ve Twitter olmakla birlikte bunlar sadece bu alanda lider olanlardır. Bunların haricinde etkili kullandığı zaman sizi bilgi sahibi yapan, sosyalleştiren ve eğlendiren devası bir sanal alem olan sosyal medyadan bahsediyoruz. Madalyonun diğer tarafında ise; abartılı kullanıldığı zaman da sizleri kendine bağımlı kılan ve sürekli "ne kaçırdım?" şeklinde aklınızda soru işareti yaratabileceğini de söylemeliyim. Kişiler artık sosyal statülerini ve egolarını sosyal medyanın farklı formatları üzerinden çevresine göstermeye çalışıyor. Ünlü bir sanatçının konserine gitmek, lüks bir lokantada yemek yemek, pahalı bir ülkede tatil yapmak gibi aklınıza gelebilecek her türlü aktivite sırf “benim statüm bu” diyebilmek adına paylaşıldığını görmekteyiz. Oysa sosyal medya formatındaki sitelerden bilgi/haber almak, bağlantılar kurmak ve en önemlisi kişilerle anında iletişime geçebilmek için kullanabiliriz. Atasözümüzde de belirtildiği gibi: “Çoğu zarar, azı karar”.

Kaynaklar:

Antony Mayfield (2008), elektronik kitap:

http://www.icrossing.co.uk/fileadmin/uploads/eBooks/What_is_Social_Media_iCr

ossing_ebook.pdf (eriřim 13 Temmuz 2012).

Wikipedia, <http://tr.wikipedia.org/wiki/Podcast> (eriřim 13 Temmuz 2012).